

ئىسمى وىژدان و عدالەت بى مووسە مەايە و درۆ ھەر قىسەى رووتە قىسەش ناچىتە گىرفانەوھ

نورى بىخانى

بابەتتىكى (ئىسماعىل ھاۋلاتى) ھاۋكارم لە ژمارە (9) ى كۆزۈردا زۆر سەرنجى راكىشام، ئەگەرچى دەزانم كە ئەو تەنھا حالەتى كەسىك نىيە لەم ۋلاتە، كە بە مەمرە و مەژى شەو دەكاتەوھ رۆژ و بە پىچەوانەشەوھ، بەلكو بە دەيان و سەدان و رەنگە بە ھەزاران خىزانى تىرىش ھەبن، بەم مەينەتى نەبوونى و نەدارى و ھەژارەيەوھ بنالینن، چونكە لە مەملەكەتتىكدا كە تەنھا دەستەبىزىرىكى زۆر زۆر كەم، كە بە پەنجەى دەست دەژمىردىن لەسەر حىسابى من و تۆ و ئەم و ئەو و بەبى رشتىنى دلۆپىك عەرەق ژيانان لەوپەرى خوشىدا بى و ۋلات ھەروا پىر بىت لە بىدادى و نايەكسانى، كىرقى ھەژارى و گەندەلى و پەتاي كۆمەلەيەتى ھەر بەرەو سەر ھەلدەكشى.

لە پىياسەيەكەمدا بە نىۋو بازار و بەدەم بىر كىردنەوھ لە ھەناسەى ساردى ئەو خىزانە، لە پىر كىدا پىرە پىياۋىكى بەسالچوۋى خىزاندار كە چاۋى فرمىسىكى تىزابو، ھاتە پىشتم و گوتى مامۇستا دەبنووسە، من مووچەم (130000) ھەزار دىنارە و (75000) ھەزارى دەدەمە كرى و ئەم مانگەش خاۋەن خانوۋ پىي گوتوم ئەگەر دەيكەيتە (100000) ھەزار ئەگىنا چۆلى بگە و ئىستاش سەرەتاي مانگە و خىزانەكەم نەخۆشە و پىيوستى بە پىزىشكە و پارەى عىادەم نىيە و لە مووچەكەم پەنجا و پىنج ھەزارم ماو، نازانم بەشى چى دەكات، لەوھش خۆشتر و زۆرى نەبرد ھەر لەو رۆژانە ھىشتا چارەى خىزانەكەى نەكردوھ، كابرا لەسەر بان كەتوۋتەخوار و قاچ و قولى شكاۋە، ئىدى بەدەردى پەندە كوردىيەكە "رازى نەبوو بە ئەسمەرى، عەباساغەش ھاتە سەرى"، زۆرى نەبرد لەولاتر و لە بن گوئىسوانەيەكدا پىرەمىردىكى تر گوتى توخوا بۇ باسى ۋەزەى ئىمە ناكەن،

چىيە ناۋىرن، يان دەمتان چەور كراۋە؟ ئەوھتا كورەكەم خاۋەن كۆشى سەر خىزانە و مووچەكەى (330000) ھەزار دىنارە و (100) دۆلار دەداتە كرى و ناچار كراۋە ئەم مانگە بۇى بكا تە (150) دۆلار ئەگەرنا دەبى خىمەيەك لەو شارە ھەلېدا، كە چەند رۆژىك پىش ئىستا خەلكى موستەفېد و سەلت و خرمى مەسول سەر و پارچە زەويان ۋەرگرت، رەنگە تىيىدايىت دووم جارىەتى ۋاى لە سىيەم، ھەشيانە نىۋەى زەوييەكانى حكومەتى فرۆشت و گەرەككىيان بۇ خۇيان لە شوپىنىكى دى دروستكرد و لىرەش دىسان زەويان ۋەرگرت، ھەر سى تا چوار ھەنگاۋ دوركەوتىۋومەوھ كە قەسەبەكانى ناۋ بازار گەلەييان لىكرەم كە بەس باسى سەرىپىچى ئەوانم كىردوھ و نەموپراۋە گەلەى ئەوانىش بىدركىنم، گوتيان ئەگەر راست دەكەيت و ناترسىت بە حكومەت بلى با قەسابخانەيەكەم بۇ دروست بكات، بە جەنابى دكتورىش بەيتەرىش بلى بەيانىيەكەى خەو لە خۇى بىزىنى و ھەلسى ئاژەلە سەربىراۋەكان بېشكىنى و مۆرىك بى پىيانەوھ، نەك تا كاتژمىر نۇى بەيانى لەبەر دەرگاي بەرپىزيان بىيەنە پاسەوان، چىيە جەنابى خەوتوۋە...!!

ھاۋشارىنۇ من و ھەموو خەلك ئەو شتەنە باش دەزانىن، زۇرىشمان گوت و باسمان كىرد دادى نەبوو، بۇيە بەو خەلك و ھاۋشارىيەنى خۇم دەلېم نە ترساۋىن و نە دەترسىين و نە پىياۋى دەم چەور كىردىشىن، ئەگەر ۋابوۋايە ئىستا ۋەزە شتىكى تر بوو، بىراۋ بگەن ئىمە زۆر لەوھش زىاتر دەزانىن، دەزانىن بەرپىرسى سەربازى ھەيە ۋەك ئەوھى مىراتگىرى بايرانى ئەو شارە بىت نىۋەى زەوييەكانى شارى بۇ خۇى دابىرپوون، ھەشيانە لە يەك كاتدا مووچەى سەربازى و ھى تر ۋەردەگىرى، ئاگادارى ئەوھشەين چەند ژنى بەرپىۋەبەر و بەرپىرسى حكومى و حزبى فەرمانبەرى بن دىۋارن و دەوام ناكەن و مووچەيان يان بە نىۋە، ياخود بە تەۋاۋى بۇ دەچىتە مائەۋە، دەزانىن بەرپىرسى فەرمانگەى حكومىش ھەيە ژن و كوپ و بووك و كچى خۇى لاي خۇى، يان لاي ھاۋپۇستىكى فەرمانبەرن و بە قول مووچە و بى دەوام دامەزاندوھ، باش دەزانىن خەلك ھەيە بە بىرانا مەى پۇلى يەك و دوۋى ناۋەندى و بە ۋەزىفەى ھەمال!! دامەزراۋە، كەچى بە "كن فىكون" كى كراۋەتە بەرپىۋەبەرى بەشىكى گىرنگى بەرپىۋەبەرايەتتەيەكەى، بەلام چى دەلېت كە رۆژ تا ئىۋارە باس لە گەندەلى و بىدادى و نايەكسانى بگەيت و كەس گوئىت بۇ نەگىرى؟ چى دەكەيت كە كەس نەبىت ياساى كرى بەسەر خاۋەن خانوۋ بەسەپىنى و كۆتۈرۈلى ئەو بەرەلەيىبەى نىرخەكانى بازار بكات؟

ئەى چى بگەين و بلىين، كە نىۋەى ھاۋلاتيانىش زۆر بەتەن تەنھا پىياۋى تارىكى و قىسەكەرى بن دىۋارانن و زاتى ئەوھ ناكەن بە ناشكرابى و راشكاۋى بەرگىرى لە مافەكانتەن بگەن؟ لەبەردەمتان و لەسەرەى خۇتان، لە بەنزىخانەكان بەرپىرسان بەگ دادەنن مەقتان لىۋە نايەت.. بە تەنېشتانەوھ خزمەتگوزارى بە تەجاۋز بۇ كەسىك دەچىت جورئەتى قىسە و سكالآكرەن ناكەن.. ۋەك سەرانە ھەندى كارمەندى ھەندى دەزگا لەبەرەمبەر كارىك كە ئەركى خۇيانە پارەتان لىۋە دىگىرن، كەچى قىۋوقەپى لىدەكەن و بە مەمنوونى پارەى دەدەنى.. لەگەل ئىۋە و لە فەرمانگەكانتەن خەلك و خىزم و نىزىكى بەرپىرس و بەرپىۋەبەرەكەتان ھەيە دەوام ناكات و مووچەش ۋەردەگىرى و بى دەنگن و تەنھا لە پەنا و پەسىۋان بۇلە بۇل دەكەن، ئەگەر نىۋەش راست دەكەن، كورد گوتەنى "مشكان مەيدان نەخواردوھ"، فەرموون لە نىۋە شكاندننى بىدەنگى و ھىنانەوھى بەلگە، لە ئىمەش نووسىن و بلاۋكرنەوھ و قىسە لەسەر كىردن، بەلكو ئى ھەندى لە بەرپىرسانىش كە ھىشتا خۇينى وىژدان و كوردايەتى

له جهسته ياندا جوولهی دیت، نمه کی شه هیدان بیانگری و جاریک ویژدانی خویان ناسووده بکه ن و نهک هر به کابرای حازر خوری بهر سیبه ر و نهوهی له چاوتروکانیکدا گیرفانی پرپووه بلین "نهوهت له کوی بوو؟!"، بگره ریسوا و شهرمهزار، کار و شار بهدهری بکه ن و بیکه نه نیچیری یاسا!!